

Naivečiji slovenski dnevnik
v 7 državih

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 287. — ŠTEV. 287.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1926. — SREDA, 8. DECEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

FRANCIJA POSLALA ČETE NA ITALIJANSKO MEJO

Francija je poslala na italijansko mejo čete s topovi in tanki, da prepreči fašistovske vpade ter izgrede, ki so se v zadnjem času pogosto pojavljali. Jugoslovanski minister za zunanje zadeve je v skrbeh vsled italijansko-albanske pogodbe.

PARIZ, Francija, 7. decembra. — Varnostne odredbe Francije proti navalom črnosrajčnikov preko meje, so zavzele proporcije, ki očitno kažejo, da so francoske oblasti prepričane, da obstaja resna nevarnost vspricho teh demonstracij.

V pariškem časopisu je vladal do včeraj popolni molk glede značaja teh varnostnih odredb. Številni provincijalni listi, kot naprimer Depeche de Toulouse, ki je last Maurice Sarrauta, načelnika radikalne stranke ter brata francoskega ministra za notranje zadeve, pa so pričeli objavljati informacije glede prevoza čet; tozadevne informacije so bile skrajno značilne vrste.

V petek je naprimer objavil Depeche de Toulouse poročilo svojega poročevalca v Avignonu, v katerem opisuje, kako je vozil skozi mesto vlak, noseč več lahkih tankov ter oklopnih avtomobilov, katere so poslali iz Epinala v Nico.

Štirje nadaljni vlaki, noseči slični material, so se nahajali na poti.

V tem in drugih sporočilih ne omenja vojaštva, temveč le vojni material in policijske sile. List Oeuvre pa je priobčil včeraj brzojavko svojega poročevalca v Nici, v kateri se je glasilo:

— Tekom zadnjih štirinajstih dni so šli skoro vsako noč dolgi sprevodi vojakov z municijskimi vozovi in topovi skozi Nico na poti v Mentone.

V pristanišču Nice so zasidrani štirje rušilci in trije podmorski čolni. Predvčeršnjim je dospela sekcija tankov ter je bila nastanjena v Riquier vojašnici.

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. decembra. — Jugoslovanski minister za zunanje zadeve, Ninčič, je izročil včeraj zvečer kralju Aleksandru svojo resignacijo.

Ninčič v svojem prvem javnem ugotovilu glede italijansko-albanske pogodbe, katero je podal tekom svojega volilnega govora v Bečkerek v Banatu, izjavil, da predstavlja nova pogodba med Italijo in Albanijo nevarnost za Balkan, da pa bo jugoslovanska vlada uveljavila potrebne korake v položaju, ki je bil ustvarjen s tem, da se zagotovi zaželjive rezultate.

Ni označeno, kakšne bodo te odredbe, vendar pa je poudarjal prijateljske odnose z Madžarsko in Poljsko ter nudil s tem odgovor kritikom, ki izjavljajo, da je pustil Jugoslavijo izolirano.

Ninčič je rekel, da se odnosi Jugoslavije z njenimi sosedi, posebno z Madžarsko, izboljšujejo vsak dan ter opozoril na dejstvo, da je madžarski ministrski predsednik Bethlen pred kratkim rekel, da želi sodelovati z Jugoslavijo, ker bo to dobičkonosno za obe deželi. Poudaril je tudi, da je sklenila v preteklem poletju Jugoslavija pogodbo prijateljstva z bratsko slovansko državo Poljsko ter zaključil, da ni Jugoslavija tako izolirana, kot bi radi videli gotovi krogi.

Ninčič je ponovil, da je cilj jugoslovanske zunanje politike vzdržanje miru in reda z vsemi sredstvi, ki so na razpolago.

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. decembra. — V tukajšnjih političnih krogih domnevajo, da bodo postali odnosi med Italijo in Jugoslavijo še bolj napeti vsled dogodka v Zadru, o katerem je poročal list Politika.

List trdi, da je jugoslovanskega kurirja, ki je došel v Zader, zadržal neki italijanski policist, ki je odtrgal pečate z njegove poštne vreče ter pregledal korespondenco, namenjeno za jugoslovanski konzulat. Policist je nato baje vrnil korespondenco kurirju. Konzul se je radi tega pritožil pri krajevnem prefektu. Zadeve se je lotila vlada v Beogradu.

Romunski kralj je bil operiran.

Romunski kralj Ferdinand je bil operiran. — Zagotovilo zdravnikov, da ni nikake nevarnosti, ni moglo odpraviti javnega nemira. — Kraljica Marija ob bolniški postelji.

BUKAREŠTA, Romunska, 7. decembra. — Kralja je operiral včeraj zjutraj dr. Hartmann iz Pariza, in pariškemu zdravniku so pomagali romunski kirurgi. Oficijski komunikacij glede te zadeve ugotavlja enostavno, da je bila operacija izvršena, a ne definira njene narave, glede katere krožijo vznemirljive govorice. Glasi pa se, da se ni tikala operacija direktno črevesnega raka.

Čeprav se namiguje v oficijelnih krogih, da je zdravstveno stanje Ferdinanda zadovoljivo in da bo ostal v postelji le par dni, je opaziti značilno vznemirjenje v krogih, ki stojijo blizu dvoru. Ob treh je bila poslana brzojavka jugoslovanskim kraljici in princesinji Heleni, ki sta bili na obedu pri princesinji Heleni, naj se vrneta takoj v kraljevsko palačo. Obe sestri sta se odpeljali nato domov z avtomobilom. Kraljica Marija se mudi ob bolniški postelji svojega moža.

Palača je hermetično zajeta s pomočjo dvojne kordona policije in vojaških straž. Nikdo ne sme iti iz palače ali priti vanjo brez posebnega dovoljenja dvornega maršala.

Eden vodilnih krajevnih listov ima že pripravljeno posebno izjavo za slučaj smrti kralja, s sliko palače ter črno zastavo, vihrajočo z nje.

Ker je bil včeraj sv. Miklavž, narodni praznik, so visle povsod narodne zastave.

BUKAREŠTA, Romunska, 7. decembra. — Oficijelne informacije, tikačice se operacije, ki je bila izvršena včeraj na kralju, so javljale, da je bila zareza skoro en in pol dolga in da je predstavljala običajno kirurško postopanje za hemeroide. Objavilo se je, da je kralj dobro prestopal operacijo, ki je bila tako lahka narave, da se ni bati nikakih komplikacij, a ta objava ni mogla pregnati javnega vznemirjenja.

Romunskemu narodu je znano, da je bil kralj bolan cele tedne in da se je ugotovilo njegovo bolezen kot recto-sigmoiditis, ali unet je njegova dela velikega črevesa. Zdravniki, ki niso v stikih s kraljevsko hišo, izjavljajo, da je mogoče le začasno olajšati stanje take narave, če sploh, potem take operacije, kot je bila izvršena včeraj.

Člani kraljeve hiše so bili posvarjeni, naj ne dajo nikakih informacij in tako zdravniški kot kirurški krogi so mnenja, da je bila včerajšnja operacija je uvodno postopanje, ker se je čakalo na povratek kraljice iz Amerike.

DRŽAVNI DEPARTAMENT POSVARIL DE LA HUERTO.

WASHINGTON, D. C., 7. dec. Državni departament je objavil včeraj svarilo na mehiške vstaje v Združenih državah, da bodo uveljavljene stroge odredbe proti njim, če bodo kršili nevtralitete postav.

Svarilo se obrača proti Adolfu de la Huerta, ki živi kot izgnanec v Združenih državah. Soglasno s časnikarskimi poročili je baje izjavil, da bo voditelj vstaje proti vladi Callesa, če bo izbruhnila. Baje je zelo delaven v mehiških naselbinah ob meji.

Šerif aretiran zaradi umora.

Šerif v ozemlju Herrina je bil aretiran radi umora, ko je izročil urad svojemu nasledniku.

MARION, Ill., 7. decembra. — George Galligan, trpek sovražnik Klancev, se je umaknil včeraj po štirih viharjih letih kot šerif Williamson okraja in trideset minut pozneje ga je aretirala njegov naslednik Ora Coleman, radi umora.

V zapornem povelju, katero je zapisala Mrs. Charles Woolard, je bil Galligan obdolžen umora njenega moža, enega šestih ubitih v klanski in protiklanski bitki v Herrinu dne 30. avgusta 1924. Aretacijo pa so obžalovali Klanci, ki so se v interesu miru dogovorili s člani nasprotne stranke, da ne bo nikakih nadaljnjih zasledovanj niti z te, niti z one strani.

Prejšnji šerif je položil jamščino v znesku \$5000 tekom preiskave velike porote.

Galligan, kojega štiri leta trajajoča služba ga je napravila postaranim preko njegovih let, kajti star je šele osem in trideset let, je izjavil, da se namerava vrniti v premoženje, v katerem je prišel delati v starosti enajstih let.

Urad šerifa je bil središče viharja iz rovskih izgrediv v Herrinu leta 1922, ko je bilo ubitih dva in dvajset ljudi. Galligan je prišel v urad kmalu po izgrediv ter se je kmalu spustil v boj s Klanci, katere je vodil pokojni Glenn Young.

Galligan ni hotel odstopiti kot je zahteval od njega od Klancev kontrolirani svet okrajnih nadzornikov, a na prošnjo guvernerja Small ter častnikov milice je odšel na "počitnice" iz okraja, kamor se je vrnil po naslednjih volitvah, v katerih so izgubili Klanci kontrolo.

V zadnjih bojih med nasprotnojočimi si strankama Shelton in Birger za kontrolo trgovine z žganimi pijačami v južnem Illinoisu, ni stopil Galligan niti na to niti na ono stran ter izjavil, da sta on in njegov pomočnik brez moči, da bi nastopila v položaju.

Coleman, novi šerif, je star 40 let, je samec, veteran svetovne vojne ter prejšnji predstojnik visoke šole Visok je več kot šest čevljev. Izvoljen je bil na program izvedenja postav.

Galligan je izjavil, da bo takoj odšel na zakasnjeno poročno potovanje, in da se je poročil v Chicago aprila meseca preteklega leta z Mrs. Estelle Bradley Cash, ki je bila v zadnjih dveh letih hišnica v Williamson County okrajni jetnišnici.

Čičerin povdarja miro- ljubne namene Rusije.

BERLIN, Nemčija, 7. dec. — V nekem pogovoru z zastopniki časopisja je izjavil ruski ljudski komisar za zunanje zadeve, Čičerin, da ogroža politični razvoj Anglije mirovni razvoj svet. Za Rusijo pa je mir prva zapoved. Razmere v Rusiji, je izjavil, se izboljšujejo počasi in stalno. Politika Rusije obstaja sedaj v svojem bistvu iz konsolidiranja političnih in gospodarskih odnosov z drugimi deželami. Poudarjal je prav posebno rastoče prijateljstvo Rusije z Nemčijo, ki bo utrjeno v kratkem s celo serijo pogodb tehničnega, ne pa političnega značaja. Posvaril je Nemčijo pred sprejemom francoskega načrta za zajamčenje poljske meje.

Strašna žrtev mlade ljubezni.

Coronerjeva porota je obtožila Olscna umora deklice. — Svojo obtožbo je utemeljila s pismom, ki je klicalo na polnočni sestanek. — Žrtev se je pokorila vsem navodilom.

PRAIRIE DU CHIEN, Wis., 7. decembra. — Coronerjeva porota je v desetih minutah odločila, da je Clara Olson, hčerko farmerja, do smrti pretepel njen ljubček, Erdman Olson, dijak, katerega iščejo sedaj oblasti.

Pravorek porote pa ni bil potreben, da se obtoži osemnajst let starega mladeniča umora, kajti že pretekli teden, ko so izdale oblasti tiralico, so bile prepričane, da je deklica mrtva. Mladenčica so pogrešali izza 27. septembra. Par dni potem, ko je bila izdana tiralica, so našli truplo deklice v plitvem grobu v bližini mladeničevega doma.

Pismo s katerim je utemeljevala porota svoj pravorek, so našli pri deklici. Razodevalo je natančna navodila, naj se sestane s pisem pisma v noči 9. septembra, ko je izginila — ter načrte za tajno poroko. Pismo ni bilo podpisano, a pisavo Erdmana je identificirala sestra umorjene. Mladič je izginil kmalu za deklico ter pustil pismo, v katerem je izjavil, da ga ne bodo nikdar prijel živega.

Poročilo porote na coronerjeve glasi:

— Ugotovili smo, da je našla Clara Dorothy Olson smrt potom močnega udara, katerega je zadala Erdman Olson na levo stran glave, vsled česar je počila lobanja ter se je pojavila močna krvavitev.

Petnajst priče je nastopilo pri coronerjevem inkvestu. Večina teh je ponovila povest o begu deklice, kako jo je iskal oče, kako je oče obiskal mladega Erdmana Olson, kako je slednji izginil in kako so našli truplo deklice tekom preteklega tedna.

Švicarski referendum proti žitnemu monopolu.

BERN, Švica, 7. decembra. — Prebivalstvo Švice je v splošnem ljudskem glasovanju odklonilo predlagani žitni monopol. Štirinajst kantonov od 22 v deželi je glasovalo proti monopolu. Odredbe so predlagali socialisti in kmečka stranka.

Uničena naprava.

Naprave American Magnesia Company v Norristown, Pa., je uničil predvčeršnjim velik požar.

NOVE MUSSOLINIJEVE ODREDBE

Neporoceni moški v starosti od 25 do 65 let morajo plačevati davek; stare device so izvzete. — Province so bile reorganizirane. — Sedemnajst novih prefektur je bilo ustanovljenih. — Podprefektura odpravljena.

RIM, Italija, 7. decembra. — Kabinetni svet je včeraj na predlog Mussolinija odobril posebni davek na samce v starosti od 25 do 65 let.

Ta davek temelji na principu, da je dolžnost vsakega moškega poročiti se ter vzgajati otroke in da mora vlada posredovati, da določi juridične kazni za državljane, ki ne izpolnijo svojih moralnih obligacij. Dohodki davkov, kojih višina še ni določena, bodo izključno posvečeni državni podpori organizaciji za zavarovanje materinstva in otrok.

Po obširnem poročilu ministrskega predsednika glede notranjega položaja v kraljestvu, je kabinetni svet tudi odobril zatrtje vseh podprefektur in ustvarjenje sedemnajstih novih prefektur. Mesta, ki so dobila značaj provincijalne vlade, kateri bo načeloval prefekt, so Aosta, Bolzano, Gorica, Brindisi, Castrogiovanni, Fiosinone, Matera, Nuovo Pescara, Pistoria, Ragusa, Rieti, Savona, Terni, Varese, Vercelli, in Viterbo. Število prefektur je vsled tega povečano na devetdeset.

V svojem pregledu glede notranjega položaja se je pečal Mussolini z nasilnimi dogodki, ki so se izvršili po zadnjem atentatu proti njegovemu življenju in posebno z napadi na gotove konzulate, katere je označil v najvišji meri bedaste in obsojanja vredne.

Ministrski predsednik je rekel nadalje, da ni bilo nikakih izgrediv v šestdesetih provincih, dočim so se vršila v ostalih sporadična in izolirana dejanja nasilja. Obseg vseh teh izgrediv pa je bil pretrgan, dočim so bili številni izgrediv posledica izbruhov neodgovornih elementov ter so bili deloma posledica privatnih sovraštav.

V isti meri kot demonstracije proti inozemskim konzulatom je obsodil sporadična nasilna dejanja proti poslopjem, posvečenim krščanski ceri in proti duhovnikom katoliške cerkve, pred katero so imeli fašisti vedno najgloblji respekt.

Konečno je izdal Mussolini stroga povelja za energično nadaljevanje vojne, katero vajuje policija v Siciliji in južni Italiji proti maloštevilnim preživelim tajnim in zločinskim organizacijam.

RIM, Italija, 7. decembra. — Dočim bodo morali italijanski samci plačevati za svojo prostost, bodo stare device proste kazni za njih neporočeno stanje.

Kabinet Mussolinija je na njegov predlog naložil davek na celibatarje, v pospešenje svoje kampanje proti kontroli rojstev, s katero je pričel pred osmimi meseci, ko je izjavil, "da je Italija rodovitna in da namerava ostati rodovita."

Samice so bile izključene, kajti soglasno z izjavo Mussolinija, ni sklenitev zakona pogosto odvisna od želja žensk.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vplačevali svojo koroist in našo zanealjivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir 100	\$ 4.95
Din.	1,000 \$ 18.80	Lir 200	\$ 9.80
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir 300	\$ 14.10
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir 500	\$ 23.00
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir 1000	\$ 45.00

Za pošiljavo, ki presega 100 Dinarjev ali pa 2000 Lire dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvirajo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.00.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priloga za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRESEDNIKOVA POSLANICA

Včeraj je predsednik Coolidge prečital pred kongresom svojo poslanico.

Kot ponavadi, je tudi ob tej priliki govoril o veliki prosperiteti, o štedenju ter o reorganizaciji gospodarskega življenja.

Tudi o delavcih je govoril. Rekel je, da so se razmere v industrijah jako izboljšale, da ni dandanašnji nobenega govora več o dvanaajsturnem delovniku. Kljub temu, da je pa še vedno velika množina delavcev, ki niso deležni narodnega blagostanja.

Predlogov ni stavil nobenih. V njegovi poslanici kar mrgoli raznih "če bi bilo", "toda" in "ampak".

Glede prohibicije je izjavil, da jo je treba izvesti. Prebivalcem južnih držav je zapretil, naj prenehajo z linčanjem zamorcev.

To so glavne točke predsednikovega govora.

Govoril je, ker je že navada, da mora predsednik nekaj povedati, ko se sestaneta obe zbornici kongresa.

ODMEVI HALLOVEGA PROCESA

Ko je bil končan proces proti Mrs. Hall in njenima bratoma, ki so bili obdolženi, da so usmrtili pastorka Halla in njegovo ljubico Mrs. Mills, je vzkliknil posebni državni pravdnik Simpson:

"Slovito jerseyjsko justico bi bilo treba lepo zapokati ter jo poslati v London v Angleški muzej."

S tem je hotel reči, da je justica zastarela ter da spada med starine.

Da, zastarela je, toda le v gotovih slučajih.

Včasih je pa tako mlada in otročja, da ne more biti pri nji niti govora o kaki razsodnosti.

Posebno kadar gre za štrajkarje ali za zadeve, ki se izecimijo iz razrednega boja.

Najboljši dokaz nam je štrajk v patersonskih pletilnicah.

NINČIČ ODPSTOPI

Jugoslovanski zunanji minister Ninčič je odstopil.

Poznejša poročila javljajo, da so z njim vred odstopili tudi vsi drugi ministri.

Vzrok tega preobrata je najnovejša italijanska politika.

Italija je sklenila pogodbo z Albanijo. Prijatelj-sko pogodbo, seveda.

Od strani se je pa izvedelo, da vsebuje pogodba točke in načrte, ki resno ogrožajo Jugoslavijo.

Mussoliniju je zrasel greben. Laška mu je pretesna.

Topovi, ki jih ima na Snežniku in v Julijskih Alpah, bi streljali samo v eno smer. Nasprotnika je treba z dveh strani napasti, da je napad uspešen. Druga italijanska pot pa vodi v Jugoslavijo preko Albanije.

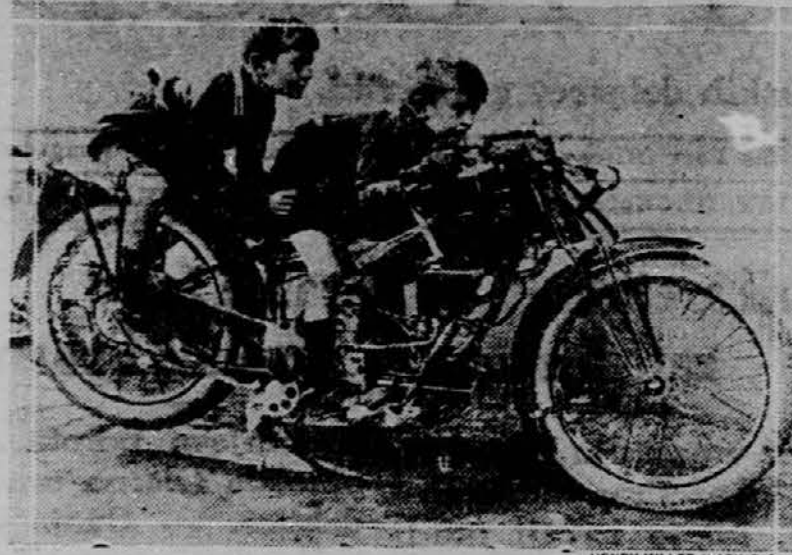
Kdo ve, če se bo sedaj Jugoslavija zdravila. Mora se, če ne, bo prepozno.

Ninčič se je že zdravil. Pobral je šila in kopita ter šel.

Z Ninčičem je izgubil Mussolini svojega najboljšega jugoslovanskega zaveznika.

Ko je imel italijanski poslanik Bodrero po raznih jugoslovanskih mestih predavanja o fašizmu, je hodil Ninčič kot senca za njim ter mu je navdušeno ploskal.

DIKTATORJEVA SINOVA

Slika nam predstavlja Mussolinijeva sinova Bruna in Victorija na motornem kolesu. Mussolinijeva družina se nahaja v malem italijanskem mestu Predappio.

Jugoslovanske zunanje zadeve mora zanaprej ravnati mož, ki pozna Italijane z drugačne plati kot jih pozna Ninčič.

Črni oblaki se zbirajo nad Jadranom. Mussolinijeva nestrpnost ne pozna meje. Njegov napuh gre v neizmernost, njegova nesramnost je že prišla v pregovor. Noben narod na svetu ni izza vojne toliko potrpeel kot jugoslovanski.

Toda tudi potrpečljivosti je enkrat konec.

Jugoslavija ni nikdar izzivala, izzivana je bila pa neprestano izza sklenitve gnjilih mirovnih pogodb.

Naj pride kar hoče. Jugoslovani bodo branili svojo lastnino kot lev.

Bog jim je priča, da bo za vse posledice edinole Mussolini odgovoren.

Jugoslavia irredenta.

V Kopru

je bilo nabornikov iz občin Marzige, Dekani, Ponijan in Koper 432. Potrpejnih je 255.

Okoli Trbiča.

Belepeči in Rablja, so napravile zadnje poplave in viharji škode nad en milijon in pol. Kdo povrne škodo poplavljenem? Vlada zanje nima denarja.

V Ilirski Bistrici

so izdali takoj po izdanem ukazu fašistovsko deško organizacijo "Balilla". Pristopilo je doslej 45 judskošolskih učencev.

Slovenski orožniki.

Orožniški pripravniki, ki so dovršili v Turinu orožniško šolo, nastopijo v kratkem službo po raznih pokrajinah, največje je določeno za Firenco in Ankono. V orožniški šoli je bilo 16 Slovencev.

Strašna smrt.

25-letni Leopold Budnik in 22-letni Ciril Čargo z Vrha nad Kanalom sta odpirala na polju ležečo granato. Ko sta že mislila, da sta dobro opravila svoj posel, je granata eksplodirala in razmesarila ob fanta. Osem let že pobirajo vojni material, pa je še vedno povsodi polno neopredelanih izstrelkov po deželi.

Kraški kmetje v fašistovski organizaciji.

V Sežano je povabil fašistovski tajnik Graziosi vse okoličanske kmete v svrhu, da se vpišejo v fašistovsko sindikalno organizacijo. Navzoč je bil na shodu tudi generalni tajnik fašistovskih sindikatov A. Liverani. Vstopilo je v organizacijo 400 kmetov, največ menda iz Tomaja.

Letalske zveze z Dalmacijo.

Zračna črta Trst-Lošinj-Zadar, ki je bila otvorena pred dobrim mesecem, posluje ugodno, kakor poročajo tržaški listi. Črta Trst-Benke deluje mnogo manj. Fašistovske novine se toplo zavzemajo za najširše letalske zveze Italije z Dalmacijo, v katero naj dovažajo "neodrešene" tolažbo in prepričanje, da nastopi dan, ko se Dalmacija združi z "materjo Italijo".

Na sejnem sv. Andreja v Gorici stavijo italijanski trgovci velike nade. V Gorici so v sedanjih časih kupčije slabe. Zato trgovci željno pričakuje velikega sejma sv. Andreja, da bi si nekoliko pomagali in da zaključijo leto 1926 z upanjem, da se bo dalo še dalje živeti in delati v goriskem

mestu. Poseben odbor gorških trgovcev deluje z vso silo, da bi privabili v Gorico slovenske delavce v takem številu, kakršno smo videli v predvojnih časih na sejmu se. Andreja. Prijazno vabijo Slovence, kadar gre za kupčijo in denar, drugače pa velja v fašistovskih glasilih za Slovence psovka "ostuden srbski pastir", katero je izrekel nekoč slavni D'Annunzio.

V Puli

pričakujejo industrijalizacijo, ki bi dala delo tisočim delavcem v mestu in okolici, da se tako prepričajo, da se hujša kriza in mizerija. Velika smodnišnica se nahaja blizu Pule. Vlada je menda sklenila, da se izvoz od tam ves material, ki znaša 15 tisoč ton, v Malecontento pri Padovi. Vatelonga se ima nato izročiti industrijalci Castiglioniu, ki odpravi tam baje veliko tvornico za predelovanje neke materije, ki obeta velik dohodek.

O slovenskih surovežih

piše fašistovsko glasilo "Il Popolo di Trieste". Sam Gabriele d'Annunzio je dal nekoč definicijo za slovenskega suroveža: "ostuden srbski svinjski pastir". "Najbrže pa se takrat oni zarobljenec še ni pokazal v vsej svoji idijot-ski bestialnosti". V Seleh pri Ronkih je italijanski vojak postavil malo piramido s par besedami v spomin padlim bratom. Slovenski surovež jo je razbil. "Nekdo je videl od daleč, idijotski čin in rekel, da sta storila to dva slovenska kmeta iz Doberdoba". Kdo ve, kdo je v resnici podrl to isto najbrže brezpomembno kameno: morda tudi deževje? Ako bi bil kak Italijan res videl dva slovenska kmeta iz Doberdoba, da sta razbila kak s pomenik padlim vojakom, bi bila dotičnika že pod ključem in čakala bi ju ostra obsodba. To, kar piše "Il Popolo di Trieste" je le sumničenje, kakršnega je že bilo in še bo mnogo preveč napram Slovincem. Ob tej priliki se je zopet enkrat v svoji polni luči pokazala fašistovska mentaliteta! Vprašamo le, kako naj imenujemo ono mlado italijansko gospodo v Gorici, ki je pretekli dni divjala med Slovinci? Izrazi kakor "villano", "laido", "idiotissima bestialita" so še mnogo premili!

Še ni konca.

Odpustno postopanje je uvedeno tudi proti učitelju Stanku Skočirju v Robedišču pri Breginju.

Novice iz Slovenije.

Zofka Kvedrova umrla.

21. novembra popoldne je umrla nagle smrti znana naša pisateljica Zofka Kvedrova-Demetrovič.

Rojena je bila leta 1878. Pisala je v "Ljubljanski Zvon", "Dom in Svet", "Slovenski Narod", "Slovenca" in v "Slovenko". Pozneje je urejevala list "Sjelo" in "Domaci prijatelj". Bila je tudi dopisnica praške "Politike", dunajskega dnevnika "Die Zeit" in lista "Frankfurter Zeitung".

V naši literaturi je znana zaradi mnogih studij, povesti in romanov.

Bila je tudi odlična pobornica ženskega pokreta ter si je pridobila s svojim delom neveljivih zaslug za naše žensstvo.

Smrtna nesreča delavca.

V Vošnjakovih tovarni usnja v Šoštanju je stroj za prevažanje vagonov odrezal delavcu Primožiču obe nogi in ga tudi drugače težko poškodoval.

Sirovak je umrl že na poti v bolnico.

Andrej Slokar umrl.

27. novembra je preminul v Domžalah po dolgotrajni bolezni lesni trgovec in posestnik, Andrej Slokar, eden najagilnejših naprednih delavcev v Sloveniji.

Smrtna nezgoda.

V gozdu nad Sv. Križem pri Mariboru je posestnik Ferdinand Mandl v družbi s svojim delavcem podiral neki kostanj. Ko je bilo za padec že vse pripravljeno, je vihar drevo zasukal v drugo smer.

Mandlu, ki se je hotel naglo umakniti, je pri begu spodrsnilo, tako da ga je drevo zadelo na glavo in je nesrečnej obledel na mestu mrtve.

Tragedija slovenske rodbine v Franciji.

Iz Roselle Moselle v Franciji je došlo poročilo, da se je v slovenski rodbini Ternik prigodila rodbinska žaloigra. Vilbald Ternik je ustrelil ljubimca svoje žene — Avgusta Pučnika, ki je bil pri Ternikovih na hrani in je imel intimno razmerje s Ternikovo ženo.

Železniška nesreča na Pragerskem.

23. novembra ob 9.37 dopoldne je zavozil potniški vlak št. 813, ki je bil na potu iz Čukovca proti Mariboru, na postaji Pragerski v kurilniški sklepni tir. Stroj je pri sanku skočil s prvimi dvema osemna s tira, vrh tega so se pri dveh vozovih skrivili odbijači, stožec pri sklepnem tiru pa je lokomotiva porinila za dva metra naprej. Materijalna škoda je neznatna, sedem potnikov pa je bilo pri nesreči lažje ranjenih. Dobil so večjima poškodbe na glavi.

Po zdravniškem pregledu so vsi nadaljevali vožnjo. Vlak je imel samo 40 minut zamude.

Nenadna smrt.

65-letni bivši krojaški pomočnik Anton Golob v Mariboru je bil že dalj časa brez posla, ker je bil za izvrševanje svojega poklica že nesposoben. Zadnje čase si je zato služil kruh s tem, da je hodil od gostilne do gostilne in igral na gosli. Te dni zvečer je prišel v gostilno "Pri zlatem konjčku" bilo mogoče izslediti.

v Vetrinjski ulici, hoteč si z igranjem zaslužiti par dinarjev. Naročil si je četrta vina in sedel za mizo. Komaj pa je spil prvi kozarec, se je nenadoma zgrudil pod mizo in obledel.

Poklicani zdravnik je mogel le konstatirati da je nesrečnej za dela kap. Truplo pokojnika so prepeljali v mrtvašnico na Polbrežje.

Povodenj v gornji Savinjski dolini.

Povodenj dne 22. novembra je zopet porušila vse mostove in brvi, ki so bili med tem za silo vzpostavljeni med Lučami in Solčavo. Obe občini sta ponovno odrezani od prometa.

Škoda je izredno velika. Hujša nesreča pa preti Lučam radi predtega nasipa savinjske regulacije. Pravkar je došlo na pomoč vojaštvo.

Ogenj na Humu pri Ormožu.

V petek, dne 19. novembra popoldne je pogorelo gospodarsko posleposetnika Dudovala Keč, na severni strani pod cerkvijo sv. Ivana. Bila je velika nevarnost, da se ogenj razširi tudi na sosednje hiše, ker je pihal silen jug. Vendar pa so pogumni sosede in ostali vaščani nesrečo še pravočasno preprečili.

Frankovsko-loperški gasilci so s svojo brizgalno kmalu obvladali razsajajoči element in končno ogenj ugasili.

Hardeškimi gasilcem, ki so istotako prihiti na pomoč, že ni bilo treba več nastopiti. Škoda je velika in tem občutnejša, ker je zavarovalnica, kakor pač običajno, neznatna.

Kako je nastal požar, še ni pojasnjeno.

Železniška nesreča pri Kresnicah.

24. novembra okoli 22. ure, so pripeljali v ljubljansko splošno bolnico neznanega, okoli 20 let starega mladeniča, ki je bil močno razmesarjen. Povožil ga je namreč okoli 10. ure tovarni vlak, ki je vozil iz Ljubljane, in sicer v bližini Kresnic. Stroj mu je odtrgal eno nogo in ga težko poškodoval tudi po glavi in ostalem životu. Kako se je pravzaprav zgodila nesreča, še ni pojasnjeno.

Na kraju nesreče pri Kresnicah so našli kolo, s katerim se je nesrečni mladenič peljal. Očividno je na kakem nezavarovanem kraju hotel čez prago ravno v trenutku, ko je v mraku privozil tovarni vlak, nakar ga je zgrabil stroj in razmesaril.

Mladenčica so našli nezavestnega in ga odpeljali s prihodnjim vlakom v ljubljansko bolnico.

Roparski napad.

V bližini vasi Trate je bil pred par dnevi zvečer iz Dova proti Laškem se vračajoči posestnik Andrej Pušnik nenadoma napaden iz zasede. Izza nekega grma je skočil pred njega visok, močan možki, držel v rokah dve britvi. Neznane je pričel Pušniku groziti in je zahteval denar. Pušnik, ki je bil popolnoma neoborožen, se ni mogel braniti in napadalec mu je odvzel listnico z 9000 Dn. gotovine, nakar je ropar izginil. Darnavno je Pušnik takoj zavezo prijavil orožnikom; zločinca še ni bilo mogoče izslediti.

Peter Zgaga

Rojak je pripovedoval: — Maja žena me smatra za velikega lahkoverneža. Večkrat mi očita, da vsakemu človeku takoj verjamem brez zadostnih dokazov. Pa jaz dobro vem, zakaj me ima za lahkoverneža. To je od takrat, ko mi je rekla, da me ima rada. In jaz sem se delal kot da ji verjamem.

Ženska moda je res nekaj čudnega. Sedaj so celo otroci začeli urejati po nji svoje napore. Malo punčko so vprašali: — Ali si sama, ali imaš tudi brata? — O tudi brata imam. — Ali je večji ali manjši kot ti? — O, on je dosti večji kot jaz. Tako je velik, da mami lahko do kolkje doseže.

Danes so ženske vsepovsod: so doktorice in advokatke, so bančne predsednice, frizerke, konduktorice, učiteljice, šoferke itd. Vse-povsod, kamorkoli pogleda človek, najde žensko. Edinole doma ne.

Eden izmed kajzerjevih sinov, prince Joachim Albrecht, — je godbenik. Tudi stari kajzer se je precej pečal z godbo.

Glasbene zmožnosti prince Albrechta ni niso znane. Toda če jih je po svojem očetu podedoval, ne morejo biti dosti prida.

Dobro je, če je človek sam, če hoče biti sam.

Nekaj strašnega je pa, če je človek sam, ako mora biti sam.

Neki profesor je dokazal, da dosežejo žene večjo starost kot pa moške.

Jaz mu popolnoma pritrdim, posebno glede vdov se ni zmotil.

Romunskega kralja so operirali. Operacija ni bila težka. Kralj lahko živi še leta in leta. To je vesela novica za monarhiste.

Kajti po kraljevi smrti bo najbrž enega kralja manj na svetu. Kraljem je namreč vedno težje dobiti naslednika.

Ali ni res zanimivo, kadar skliče italijanski ministrski predsednik Mussolini svoje ministre k posvetovanju.

Sam sedi pri mizi ter ukrepa in premišljuje. Sam stavi predloga in sam jih odobruje. Sam vprašuje in sam odgovarja.

V Philadelphiji je bila zaključena razstava, ki je bila otvorena v spomin sto petdesete obletnice proglašenja neodvisnosti.

Razstavniki imajo velik deficit, menda pet milijonov dolarjev. Trije so pa imeli od razstave dobiček.

Namreč Dempsey, ki se je dal preteptati; Tuiney, ki je Dempseyja preteptal.

in promotor Tex Richard, ki je oba petelina spravil v Philadelphijo ter jima ukazal, naj se preteptata na razstavnem prostoru.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1927.

Koledar ima izredno izbrano in zanimivo vsebino.

Članki, slike, povesti, zanimivosti.

TRISTOLETNICA
NEW YORKA

(s slikami)

STANE 50 CENTOV
s poštnino vred.

Še nikdar jih nismo prve dni meseca decembra toliko prodali kot letos.

Tiskali smo ga omejeno število.

NAROČITE GA TAKOJ

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York

Priprave za Božič tukaj odlašate lahko do zadnjega dne, dočim morate odposlati darila svojcem v stari kraj sedaj, ako želite, da jih prejmejo za Božič.

Kot vsako leto, nalete kasnejša nakazila brez dvoma tudi letos na ovire v obliki velike zaposlenosti poštne uradov.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Prvotni prebivalci Mehike.

V kraju Tezcuo, oddaljenem kakih 25 milj od mesta Mehike, so bile pri gradbi avtomobilске ceste najdene nove piramide in drugi zgodovinski spomniki, ki nedvomno izvirajo iz davne prošlosti Aztekov. Razkritje je v Zedinjenih državah vzbudilo velik interes. Že so se v Tezcuo odpravile znanstvene ekspedicije in od njih se pričakujejo podrobne dragocene ugotovitve o plemenu Aztekov, ki je že v času Ferdinanda Corteza in davno pred njim stalo na visoki kulturni stopnji ter razpolagalo z močno razvito arhitekturo in skulpturo. Preden pa dospemo na sporočila o Aztekih, se pogovorimo, kar je doslej znanega o njih.

Centralno in južnoameriški narodi, ki so jih odkrili Evropejci na začetku novega veka (Kolumbovo odkritje Amerike l. 1492.), vobče niso bili nikakršni "divji". Indijanci. Živel so deloma v zredno visoki stopnji samonikne civilizacije in kulture. Španci, inkvizicija, jezuitje in evropska "kultura" so pomenile smrt prvotnim gospodarjem Amerike in tudi pogin vseh njihovih kulturnih pridobitev. Najbolj znana plemena, med njimi so bili Azteki v sedanji severovzhodni Mehiki. Majška plemena na vzhodu in Inke približno v sedanji peruanski republiki.

Zadnji azteški kralji so bili Montezuma I., Ašajakatl, Ahvitzi in Montezuma II. Pod njihovo vladavo so podželi Azteki mnogocne vojne pohode proti sedanjim narodom. Dalekosežna je bila stanovska diferenciacija, ki se da deloma primerjati z evropskimi srednjeveškimi fevdalizmom; iztega fevdalnega plemstva je kralj izbiral tudi svoje štiri "ministre" in ostalo nižje uradništvo. Navadni ljudje pa so tvorili nekakšno "ceho": v vsakem cehu se je visoko razvita obrt podedovala od rodu do rodu, vsak ceh je prebival v svojem delu mesta. Med najuglednejše so spadali trgovci. Pri nekaterih plemenih pa so uživali svečeniki skoraj tak ugled kakor v našem srednjem veku lesvici o stanov: kralji — plemstvo in svečeniki — cehi.

Navzlic visoki stopnji kulture najdemo v azteških verskih obredih grozotne elemente. Bogovom niso žrtvovali samo živali, temveč tudi ljudi; mala vojska država se je svojih sovražnikov iznebila na najtemnejši način, ako je žrtvovala vjetnike bogovom. Na svetem kamnu je petorica žrečevih pomočnikov držala v darovnih določeno žrtev, žrce pa ji je z nožem iz kremenca, tlepatil imenovanim, razklal prsi in iztrgal iz njih srce. To vroče srce je dvignil proti soncu in s tem dokončal žrtvovanje.

Vsako pomlad in jesen so se vršili v glavnem mestu Azteku posebne slovesni obredi. Človeške žrve, ki o jih pri teh prilikah darovali, so dobesedno odlič. Žrce pa se je oblekel v njihovo kožo.

Takšnih in slinih za naše pojme grozovitih obredov nikakor ne smemo pripisovati goli krvočnoosti Aztekov. Vse njihovo verstvo je bilo prepojeno z vražami in z mistično simboliko. S krvjo srca, ki so ga dvigali proti soncu, so hoteli okrepiti božansko solnce samo. Oblečenje kože odrte žrve nam pojasni drug praznik, praznik Toškatl v maju, ko je solnce stalo nad Mehiko ravno v Zenitu; mladenci, ki jim je skozi celo leto predstavljali boga Tezkatlipoko, so ta dan žrtvovali — in umrli je ta bog, ko se je solnce začelo nagibati v zaton.

Tudi žrtev, katere kožo je oblekel svečenik, je predstavljala božansko kvaliteto, ki so s kožo vred prešila v svečenika. Slično si je treba razlagati kanibalske pojedine, ki so se vršile ob nekaterih praznikih; tudi tu si je predstavljali Aztek, da preidejo pri teh pojedinah ljudskega mesa lastnosti bogov, ki jih je pripisoval svoji žrtvi, vanj samega.

Templji so bili večinoma podobni piramidam, sezidanim v nekoliko stopnjah. V dvorišču pred piramido je posebne omebe vrhna posoda (kavčikali), v katero so stavili srce in kri žrtvovanih

ljudi. Temelj glavnega mesta je bil menda največji; ta je dandanes že razdejan, pač pa je ohranjena do naših časov še cela vrsta drugih templjev. Še veličastnejši so bili templji bolj na vzhodu. Tu so nam ohranjene razvaline celih mest s palačami, templji, svetišči bogatimi s skulpturami, krasnimi stebri itd. (Ušmal, Palenke, Chic'en.) V svetiščih, ob svetih studenih in na vrhovih gora so postavljali Azteki svojim bogovom kamnite kipe, ki so bili virtuozno izklesani in so predstavljali bogove v stalnih tipih.

Eden glavnih bogov je bil Šipe Totek, bog setve. Tudi njemu na čast se je vršilo že zgoraj omenjeno odiranje človeških žrtev; kipi tega boga so kaj čudni: postava boga samega je vedno pokrita s kožo odrtega človeka.

Tlasolteotl je bila boginja žetve; nadalje pa so častili tudi boginjo koruze, boga ognja, solca in druge. Vieilopohitli se je imenoval pri Aztekih bog solca. Tezkatlipoka bog vojne in meseca. Keccalkvatl bog vetrov. Najlepše pa zveni ime boga — stvarnika in poroknika: Tonakatektli.

Pri vseh grozodejstvih verskih obredov in žrtvovanj moramo priznati, da je v starih mehiških verskih pravljicah tudi mnogo pozicije. Ena pripoveduje, da sta se dvojčka Hunhuhpu in Vukuhuhpu znala izborni igrati z žogo. Na tekmo so jih pozvali tudi podzemski bogovi. Tekmo izgubita in z njo življenje. Toda njuna sinova tekmujeta še enkrat in premagata podzemlje: pesniška slika zahoda solca in lune in njunega zopetnega vzhoda.

Druge pravljice pripoveduje, kako beži bog Kemalgvatl pred svojimi sovražniki, vedna dalje proti soncu. Dospa na begu od Vzhodnega morja in tukaj zgori v plamenih. Toda ne pogine popolnoma: iz njegovega pepela se dvignejo krasni ptiči, iz njegovega srca pa se rodi zvezda-danica. Pri razlagi se takoj spomnimo omenjenega žrtvovanja srca, pa tudi ptica-feniksa. Vse ta mitus nam predstavlja, kako ugasa luna ob solnem vzhodu in kako je njeno umiranje spojeno s pojavom danice.

Vzhodnomehičanski narodi so imeli visoko razvito hieroglifsko pisavo. Bili so izborni računarji, poznali so kot številko tudi ničel in uporabljali različno mestno vrednost. Če pomislimo, da niti Grki in Rimljani niso poznali teh praktičnih sredstev pisanja števil in računanja, bomo znali šele pravilno oceniti to dejstvo.

Stari Mehikanci so bili tudi dobri astronomi in imeli izborni urejen koledar. Koledarska enota je bil "tonalamatl", ki je obsegal 13 razdobji po 20 dni, t. j. 260 dni. V razdobju po 20 dni je imel vsak dan svoje posebno ime. Da obsega celo leto 365 dni, so seveda Azteki kot dobri astronomi, vedeli, vendar niso računali po letih, ampak po "tonalamatih". Najmanjši skupni mnogokratnik števil 365 in 260 pa je 365.52 — vsakih 52 let so tedaj padali dnevi tonalamatla zopet na iste dni leta; leto se je tedaj vsakih 52 let začelo zopet z istim dnevom, ki so ga proslavili posebno slovesno.

Svoje spomenike so vzhodnomehičanski narodi točno datirali; žalibog pa ne vemo, od kdaj naprej so šteli svojo ero. Vendar se je posrečilo dognati, da izvira eden izmed doslej znanih spomenikov približno iz leta 900 po Kr. Hieroglifsko pisava na njem je že popolnoma na višini in koledar isti kakor na mlajših spomenikih.

Piramide, ki so jih zdaj našli pri Tezcuo, so kakor vse mehiške piramide zgrajene v stopnjah. Največja med njimi je visoka 60m. površina njene osnove pa iznaša 40.000 kvadratnih metrov. Vse piramide so opremljene s podobami bogov in razne najdenine imajo številne napise, iz katerih bodo staroslovci lučili nadalje podatke o davni kulturni in etnični prošlosti Aztekov.

Pula

je dobila od vlade izredne podpore 500.000 lir v svrhu, da bi se pokrili primanjkljaj v občinskem proračunu. Občinski komisar pravi na to v svojem komuniciju, da bi se morala državna podpora zvišati vsaj na en milijon lir in nadaljevati najmanj skozi pet let, potem šele bi bilo mogoče spraviti uračun v ravnotežje.

BOŽIČNO DARILO

Mrs. Burke Voochie plete na starih statvah preprogo, katero bo podarila predsedniku Coolidge-u za božično darilo.

Položaj na Grškem.

Prvotna poročila, da so republikanske stranke pri grških volitvah dne 7. novembra dobile 60 do 70 odst. večine in potentakem odločilno porazile monarhiste, so se izkazale kot netočne. Vlada jih je očividno premagala pravila v svet, kar je v razburjenem pričakovanju volilnih izidov pač razumljivo, a malo koristno.

Sedaj so znani rezultati, ki se morejo imenovati definitivni. In sedaj se vidi, da so rezultati daleko manj ugodni, nego se je moglo sklepati po prvih vesteh. Republikanci so dobili mnogo manj glasov in manj mandatov, kakor so jim jih prisodila prva poročila, monarhisti pa so dobili precej več. In sprito tega se razmerje med obema taboroma izpremeni zelo neugodno za celokupno politično situacijo na Grškem.

Razmerje političnih strank v novem parlamentu bo približno sledeče:

Venizelisti, ki so nastopili pod imenom liberalne unije, a sestojijo iz koalicije več fakcij, v prvi vrsti pri obeh glavnih strank, ki stojita prva pod vodstvom Kafandarisa, druga pod vodstvom Mihalakapulos, so dobili 112 mandatov. Druga najmočnejša republikanska stranka je republikanska unija, ki jo tvorijo levi ali ekstremni republikanci pod vodstvom Papanastazija; priborila pa si je le 21 mandatov.

Monarhisti se od leta 1922 ni so udeleževali volitev v znak protesta proti republikanskemu prevratu. V volitvah 7. novembra so dobili intransigentni monarhisti, takomenovana ljudska stranka, stoječi pod vodstvom Tsaldarisa, 61 mandatov: ti stoje na osnovi zahteve po takojšnjem povratku monarhije. — Druga rojalistična stranka, ki je pod vodstvom general Metaxa, je dobila 50 mandatov; ona sicer ne zahteva takojšnje uvedbe monarhije, marveč želi na temelju republikanske državne uredbe vvesti politično pomirjenje in gospodarsko konsolidacijo Grške.

Toda načelno je tudi ta stranka monarhistična in Metaxas je svoj čas že izvršil prevarne poskuse v korist kraljestvu.

Ostale stranke so prišle v skupščino le z neznatnim številom mand. datov, od katerih jih odpade nekaj na monarhistično, nekaj na republikansko stran; vrh tega je v parlamentu 8 komunistov.

Iz navedenega je jasno razvidno, da imajo v novem parlamentu, ki ima skupno 287 članov, republikanci sicer majhno večino nad monarhisti, toda tako neznatna, da je komaj možna njihova vlada. Vrh tega so med republikanci samimi toliko nasprotstva, da ustvaritev koalicije republikanske koalicije ni tako enostavna stvar. Zato se smatra, da bi bilo treba pritegniti metaxiste, ki niso izrečno proti taki kombinaciji; ali stvar republike bi se s tem malo ojačila.

Situacija na Grškem je ostala tedaj zelo neugodna. Nove volitve bi bržkone prinesle rojalistom še več mandatov, ker so jim zadnji uspehi pogum še podžgali. Na drugi strani pa vojska sedaj ni kar ne bo hotela, popustiti monarhistom; tega Kondilis, ki spada med oficirje, gotovo med najzmernejše elemente, ni prikrival pred volitvami. V Atenah se je ne-

nadoma pojavil general Pastiras, fanatičen republikanec in preizkušen revolucionar in njegov prihod se smatra kot afront vojništva zoper možnost političnega preokreta na desno.

Tako stoji Grčija morda pred novimi notranjimi komplikacijami.

Raznoterosti.

Vožnja s sanmi — \$25.

Dobro žetev je pomenjal močan vihar v nedeljo za nekatere kočjaže, ki imajo svoje stojnice v bližini Central Parka v New Yorku. Svoje kočije so pustili doma, zapregli svoje konje pred lahke sani ter se odpeljali po Central Parku — za \$25 na uro. Našli so seveda tudi ljudi, ki so si mogli privoščiti to redko zabavo.

Claude Monet umrl.

GIVERNY, Francija, 7. dec. — Claude Monet, slavn slikar impresionistične šole, je umrl včeraj tukaj. Dne 14. novembra je praznoval svoj šest in osemdesetletni dan. Ob njegovi smrti postelji, se je nahajal njegov stari prijatelj, prejšnji francoski ministrski predsednik, Georges Clemenceau.

Governer odpotoval domov.

BUENOS AIRES, Argentina, 7. decembra. — Z operacijske mize v neki tukajšnji bolnici je odhlet domov governer province Jufel, Villafane. Ravno ko se je hotel izročiti v roke zdravnikov, je dobil od svojih prijateljev brzojavko, v kateri se ga je obvestilo, da ga bočejo njegovi nasprotniki v zakonodajni odstaviti, če se ne bo vrnil tekom postavno določenega časa. Obstaja namreč postava, na temelju katere izgubi governer avtomatično svoje mesto, če se brez posebnega dovoljenja odstrani s svojega mesta za gotovo dobo časa.

Mussolini dela.

Mussolini je razpustil celo vstopno polkov in so bile v njih zastave slavnostno shranjene v muzej. Ljudje so to zelo komentirali in se čudili, da je Mussolini razpustil tudi polke z najbolj slavno zgodovino. Vse to čudenje pa je odveč, ker je pač znana resnica, da se Mussolini pripravlja za odločilen boj proti kralju in vojski, če bi ta količjak hotela ovirati njegove načrte.

V čem pa so ti načrti, je Mussolini že jasno povedal in ne samo tedaj, ko je šel kot imperator v Afriko, temveč tudi v zadnjem času, ko je dejal, da je njegov vzor Julij Cezar.

S pestjo ubil policaja.

Te dni je prišlo v neki pariški ulici med dvema mladima človekoma do hudega pretepa. Slučajno je prišel mimo službujoči stražnik, ki je pretepača razdvojil. Nato se je vrgel eden od njiju nanj ter ga sunil tako močno s pestjo v trebuh, da je kmalu nato umrl.

Izpred starokrajske porote.

LJUBLJANSKA POROTA

Ivana Trebušak, morilka svojega moža, obsojena na smrt.

22. nov. se je pričelo zimsko porotno zasedanje. Prva se je morala zagovarjati Ivana Trebušakova, ki je dne 25. maja s sekirjo umorila svojega moža Lovra Trebušaka in nato truplo polila s petrolejem in ga zažgala, da bi tako zabrisala sledove svojega zločina.

Ivana Trebušakova, bivačica v Topicalih pri Zagorju, se je poročila komaj 19 let stara, leta 1911 s svojim možem, ki je bil po poklicu mizar v zagorskem rudniku. Imel pa je tudi svojo delavnico v lastni hiši, ki jo je lani prodal za 25 tisoč dinarjev.

Trebušakova je živela s svojim možem dovolj srečno. Pozneje pa, ko je družina narasla — Trebušakova je mati petih otrok — je začel mož popivati, zanemarjati svojo družino ter mučiti lastno ženo. Tudi obtoženka je pričela popivati in je imela celo skrito ljubavno razmerje z nekim mladim fantom.

Ko je Trebušak svojo hišo prodal, se je nesoglasje med obema zakoncem še povečalo. Žena mu je polovico kupnine odvzela in nahajala v Mestni hranilnici v Ljubljani.

Vsa napetost razmerja je dosegla svoj vrh, ko je lani prišlo v Topicalih konec letos, na binkoštni ponedeljek, ko se je usodni dogodek odigral. Na binkoštni ponedeljek, dne 25. maja t. l. je odšel Trebušak na vseh zgodaj v Zagorje, se tam v neki krčmi napil in zaspal. Njegova žena pa je odšla v bližino, dvajset minut oddaljeno Potoško vas, kjer je najprej obiskala svoje starše, nakar je šla z njimi v gostilno, kjer je spila precej pijače. Mož jo je proti večeru iskal doma, nato pa jo odšel iskati v Zagorje, kjer jo je ob 8. uri zvečer srečal pred občinskim domom, jo surovo obrazil in pretepel.

Tudi doma je najprej Trebušak svojo ženo mučil, nato se je vlekel in zaspal. Žena je tedaj prišla, kakor pripoveduje sama za sekirjo in udarila z ostrino moža po glavi. Ta je globoko vzdihnil, žena pa ga je še dvakrat s silo usekala po vratu. Nato je truplo polila s petrolejem in zažgala, da bi tako zgorelo truplo in z njim dokaz njenega dejanja.

Kakor pa trdi obtoženka, je Trebušakova najbrže umorila svojega moža dva dni prej, nato je šele zažgala njegovo truplo. Trebušakova ves čas vztraja pri svojih navedbah.

Prva, ki sta opazila ogenj, sta bila sosedna Dolene in Podjele. Sosedni šmid je Trebušakova takoj dejala: "Ubila sem ga s sekirjo, ker je hotel osem tisoč dinarjev!" Isto je priznala tudi orožnikom.

Senat, kateremu je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča Keršič, votanta sta bila Andloga in sodnik Lederhas, je po zaslišanju številnih prič postavil porotnikom glavno vprašanje: "Ali je obtožena Ivana Trebušak kriva umora, se tem da je 25. maja 1926 zavrtno udarila svojega moža s sekirjo po glavi in vratu in pri tem ravnala tako, da je vsled izkrvavenja nastopila smrt?" In drugo dodatno vprašanje: "Ali se je obtožena nahajala tedaj v stanju zmedenosti."

Po obširni obtožbi državnega pravdnika dr. Mastnaka govori branitelj obtoženke, dr. Poje, ki naglašata, da je obtoženka živela v težkih razmerah in da izvira iz družine, ki je imela že več duševno bolnih članov ter da je svoje dejanje izvršila v duševni zmedenosti ter pod vtisom surovega postopanja njenega moža z njo. Predlaga porotnikom naj zanikajo stavljeni jim vprašanja.

Državni pravdnik reagira na izjavljanja dr. Pojete ter pripomi, da živi mnogo rudarskih žen v Zagorju v istih razmerah, kakor je živela Trebušakova. Če bo ta oproščena, bodo smatrali ostale, da je dopustno na sličen način reševati družinska nesoglasja.

Porotniki se podajo nato v posvetovalnico in ostanejo tam nad eno uro. V dvorani raste napeto pričakovanje, ko se ob 8.45 zvečer vrnejo porotniki iz posvetovalnice. Prvomestnik prebere pravdo-rek porotnikov, ki odgovore na prvo vprašanje 9 glasov da, 3 ne, torej da! Porotniki z 8 glasovi proti 4 zanikajo, da bi se nahajala Trebušakova tedaj v duševni zmedenosti.

Senat obsodi nato Ivano Trebušakovo na smrtno kazen.

Trebušakova, majhna drobna ženska, z globokimi udrtinami na obrazu, na njem dvoje velikih, s temnimi kolobarji obdanih in obokanih oči, nalahno pokima s povešeno glavo, ko jo predsednik vpraša, če bi prijavila vzklic.

Dvorana je bila ves čas razprave nabito polna občinstva, med njimi je bilo tudi mnogo oseb iz Zagorja. Predsednik je radi raznih diskretnosti iz življenja Trebušakove za eno uro dopolnila odredil tajno razpravo. Sodbo je sprejelo občinstvo z precej neenakimi čustvi.

Čiščenje fašistovskih vrst se je pričelo tudi v Gorici. Vodstvo fašija je izbralo odsek treh mož, ki bodo preresevali življenje in delovanje vsakega posameznega člana.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata JOSEPH PORLE. Pred 9. leti sv. bila skupaj v Clevelandu in potem ga nisem več videla. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov ali pa če sam bere ta oglas, da se mi javi — svoji sestri Agne Porle, sedaj Kiren, 336 Broadwiev Ave., Youngstown, Ohio.

Stenske Koledarje —

smo poslali vsem našim naročnikom. Nekaj nam jih je še ostalo. Kdor se nanovo naroči na Glas Naroda, mu ga takoj pošljemo. Koledar je letos posebno zanimiv. Na njem je pomembna zgodovinska slika, predstavljajoča inavguracijo prvega predsednika Združenih držav.

Uprava "Glas Naroda".

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST, CONEMAUGH, PA.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE in BLAZNIKOVE PRATIKE

bodo dospete te dni iz domovine.

Cena štirim Vodnikovim knjigam je \$1.50.

Kakorhitro jih dobimo, bomo objavili v listu.

Najprej jih bomo poslali onim, ki so jih že naročili.

Blaznikova Pratika stane 25c.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČITE

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1927.

Letos ima jako bogato in zanimivo vsebino.

Razen poučnih člankov in povesti vsebuje besedilo nove "Priseljeniške postavbe."

STANE 50 CENTOV

s poštino vred.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, naj ga vsak čimprej naroči, da ne bo brez njega.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,
New York

V SPOMIN.

Danes je minilo leto, odkar je umrl moj mož in oče mojih otrok

JANEZ DERČAR.

Umrli je v najlepši starosti, nenadoma in nepričakovano. Toda pri nas je še vedno — v naših dušah je in v naših srečih, ker ne moremo pojmiti, da nas je zavedno zapustil.

Nenadomestljiv nam je, ker nam je bil nadvse dober;

nepozabljen — ker nas je učil hvalečnosti;

vedno ljubljen — ker je z ljubeznijo vzgajal.

Z vsakim trenutkom se bližamo svidenju, ki bo sladko in veselo po temnih in samotnih dneh krute ločitve.

Marija Derčar, soproga.

Mimi, Iva, Anka, Francka, John, Frank, Štefan, otroci.

Ridgewood, N. Y., 8. dec. 1926.

Tukaj je nov način kako si prihraniti zdravniške stroške.

Če se ne počutite ravno prav, tudi če hote kako hitro odpomoč dajte to zdravilo. Tisoče rabi to novo zdravilo in vedo da dela čudeže. Je prijetno za vžgati in hitro učinkuje.

Če se čutite utrujene, slabotne, nerazne in izmučene, ako ne morete spati ponoči in ste bolj vturjeni jutro ko vstanete kot ste bili zvečer, ko ste šli spat, potem poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone. Nima para za slabo prebavo, slab tek, zaprtje, glavobole, slab duh, umazan jezik. Nuga-Tone popravi zmučene žilve, prinaša trden, poživljajoč spanec in stimulira jetra, obisti in črva da normalno delujejo.

Pojdite v lekarno in kupite steklenico Nuga-Tone. Vžvižite ga po navodilih za par dni in če se ne počutite boljše, vrnite ostalo lekarnarju, ki vam bo vrnil denar. Nuga-Tone se vedno prodaja pod jamstvom, ako niste zadovoljni z rezultati, da se vam povrne denar. Zakaj? Ker izdelovalci vedo kaj bo isto storilo v takih slučajih in zato tudi zahtevajo od vseh trgovcev, da povrnejo denar, ako niste zadovoljni.

Priporočamo, jmačeno in na prodaj v vseh lekarnah.

—Adv.

DRUŽINA LOSOV.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

5

(Nadaljevanje.)

— Hm, tja . . . mogoče lahko prikrijmo to pred njima. Za enkrat ne smeta ničesar vedeti o tem. Stric Herbert pa mora seveda takoj izvedeti. Rekel mu bom, da pričakujem od njega, da se odreče pod vsakim pogojem nevednemu, ki mu je osramotil naše dobro, staro ime. Stric Herbert je tudi Losov in hvala Bogu ponosen na čistost našega imena. Odpovedati se mora temu nevednemu . . .

— Da, da, le nikar ne prikrivaj svojega ogorčenja, ali čuješ? Stric Herbert ne sme biti niti eno minuto v dvomu, da nimamo mi ničesar skupnega s tem človekom. Tvoj brat je prebral samaga sebe iz svojih krogov in sedaj naj živi izven njih. Meni se zdi naravnost nesramno, da se hoče vrniti semkaj. Če je živel pet in dvajset let tam v Ameriki, bi lahko storil to še naprej. Če bi imel le še iskreno čast v sebi, bi raje ostal za nas vse mrtev in izgubljen, kot da se pojavi pod takimi okoliščinami. Pojasi mi tudi stricu Herbertu.

— Da, da, prav imaš, draga Helena, to je strašno naravnost strašno. V tej noči ne bom mogel zatisniti nobenega očesa. Stric Herbert mora biti z nami enega mnenja, mora uvideti, da ne more zapustiti takemu človeku nikake dedščine. Razventega izgleda, da si je ta človek s svojim umazan poslom pridobil veliko premoženje. Ničesar ne potrebuje od strica Herberta. Ne, stric Herbert mu ne bo ničesar zapustil, to je gotova stvar.

— Gotovo, Kuno. Čeprav ima stric Herbert svoje muhe, je vendar pristen plemenitaš, ki visoko ceni svoje ime. Lahko smo popolnoma mirni.

Tako sta pregnala oba zakonška svoj strah, da bi mogel postati pojav brata, ki je bil izgubljen, nevaren njih izgledom na dedščino. Nekoliko potolaženo je hotel Kuno Losov zapustiti svoje ženo, ko je bil prijavljen obisk.

— Baron Lindek.

— Naj vstopi. Ko boste privedli gospoda barona semkaj, prijavitelce milostljivi gospodični. V svoji sobi je, — je ukazala gospa Losov služabniku.

Ko je slednji odšel, so se vrata zopet odprla.

Vstopil je baron Lindek.

Bil je mož v pričetku tridesetih, elegantna, precej visoka postava. Njegov gladko obriti obraz je imel temnejšo barvo v sled neinkonjanja solnčnih žarkov ter vetra. Imel je energične, simpatične poteze. Premeteno in ostro so zrlle izrazite oči, kot da so vajene pojmiti življenje v vseh višinah in globinah.

Nosil je elegantno, a praktično jahalno obleko sive barve ter visoke škornje. V roki je držal čepico in bič.

Z uljudnim poklonom je stopil k gospi Losov, se priklonil pred njo ter ji poljubil roko. Cel njegov nastop je razodeval moza dobre vzgoje. Kretal se je z dovršeno neprisljenostjo, lastno ljudem, ki obvladujejo formo, ne da bi se pustili obvladovati od nje.

Nato je pozdravil gospoda Losova ter rekel smehljaje:

— Prosim za odpuscanje, da prihajam tak v vaš salon, milostljiva gospa. Nisem pa mogel jahati mimo Losova, ne da bi se oglašil. Upam, da ne motim.

— Ne, gotovo ne, Saj veste, gospod baron, da ste nam vedno dobrodošli, — je odvrnila gospa Losov izvanredno ljubeznjivo ter mu odkazala prostor.

Vsi so sedli.

Baron se je priklonil v zahvalo.

— Prihajam naravnost iz Lemkova, kjer sem imel opravka z gospodom Losovom, — je prišel baron.

— Ah, vi ste prodali stricu Herbertu konje? Zadnjič mi je govoril o tem, — je rekel Kuno Losov, istotako zelo ljubeznjivo.

— Nekako tako je, gospod Losov. V resnici sva konje le zamenjala.

Gospod Losov se je nekoliko nasmehnil. Bil je to tenak, voden smehljaj, v katerem ni bilo niti duha, niti srea.

— Upam, da vas ni stric Herbert očitnil pri tem, dragi baron. Pri konjski kupčiji je kaj takega dovoljeno. In on se razume na svoje prednosti.

— Gotovo, kot vsak zmožen gospodar, gospod Losov. Vaš gospod stric je brez dvoma eden najbolj sposobnih. Dosti sem se že naučil od njega ter občudujem starega gospoda, ki je pri svojih sedemdesetih letih še vedno tako svež in bistri.

— Da, hm, tja . . . stric Herbert je še čudovito dobro ohranjen za svoja leta, — je pritrdil Kuno Losov, ne posebno navdušen.

Baron Lindek se je malec nasmehnil, kot da je uganil, kakšne občutke goji Kuno Losov vsprito svežnosti svojega strica. Znano je bilo, da je računal Losov z bogato dedščino, čeprav niso razpravljali ljudje o tem direktno, temveč le z namigavanji.

Gospa Losov pa je zrla medtem skrajno neurno proti vratom.

— Kje neki je ostala Gita, — si je mislila pri tem.

Kot mati močnega zmožnega hčerke je stavila nekaj upanj na barona Lindeka. Ta je bil neporočen ter lastnik majorata Lindek, ki je mejil na Lemkov in Losov.

Lindek ni bil sicer nikako knežje posestvo in dohodki niso bili večji kot oni Losova, a baron je bil kljub temu upoštevana vredna partija.

Razventega je utaknil baron večji del svojih dohodkov v obratovanje svojega posestva, v sled česar bi bilo slednje v par letih gotovo bolj dobičkonosno kot je bilo sedaj. Tudi se je lahko domnevalo, da se bo sedaj oženil. Bil je dovolj star za to.

Gospa Losov je natihem vzdihnila.

Mladi možki, sposobni za žentev, so bili, kot vedno v družabnih, krogih, skrajno redno posejani, posebno pa taki, ki so zavzemali odličnejše stališče. In Gita je imela malo izgledov, da se poroči, ker je lahko pričakovala, doto le v slučaju smrti strica Herberta. Zelo prednostno bi bilo, da če bi dobila takega moža kot je bil Lindek.

Najboljše bi bilo pač, če bi se Gita dobro poročila še pred smrtjo strica Herberta. Kdo je mogel namreč končno vedeti, kako bo testiral čudaki, nepreračunljivi stari gospod? Sedaj so veljali še vedno za njegove dediče in v sled tega je treba skrbeti za to, da se preskrbi Gito pred njegovo smrtjo. Če se bo sedaj pojavil še ta brat njenega moža, bodo morebitni snubači še bolj čakali na odločitev, kako bo izpadel testament.

Vsakdo si je lahko mislil, da ne bo dobila Gita nobene dote od svojega očeta, čeprav si je Losov na vse mogoče načine prizadeval, da prikrije svoje večne denarne stiske.

Gospa Losov je nestrpno čakala na prihod Gite. Že davno ji je bilo znano, da se ona zelo zanima za barona Lindeka.

Konečno so se odprla vrata in vstopila je Gita Losov smehljajočega se obraza.

SPOMENIK ZNANI PEVKI

Mrs. George Oakley Totten je napravila model za spomenik slavni švedski pevki Jenny Lind. Spomenik bo postavljen v new-yorskem Central Parku.

Podedovala je aristokratsko vitkost svojega očeta in njegove brezbarvne, hladne oči. Imela je sicer redke, a zlato lesketajoče se lase, ki so obdajali ozko glavo.

Gita je bila prilično čedna deklica z odlično rezerviranimi kretinami. Nosila je belo, z vezanjem okrašeno platneno obleko, koje namen je bil dati njeni suhi postavi nekaj zaokroženosti.

Baron Lindek je vstal ter jo dvorljivo pozdravil, a z rezervirano postjo, ki je lastna možem dobre vzgoje, kadar nočejo vzduiti upanj in kadar se jim dekleta takorekoč ponujajo. To se je tudi zgodilo od strani Gite na precej pozoren način. Tudi danes ga je pozdravila odlično bolj gorko in ljubeznjivo kot je pristajalo njeni hladni naravi.

Baron Lindek ji je zelo ugajal, na vsak način boljše kot vsi drugi mladi ljudje, s katerimi je prišla v stik. Prav nič bi se ne obotavljala izpolniti upanja svoje matere. Žalibog pa baron ni bil pripravljen storiti to takoj. Tega pa nista spoznali niti Gita, niti njena mati. Mada dama si je očividno prizadevala ugajati Lindeku in kar si človek želi, vrjame rad. Njegove konvencionalne uljudnosti sta smatrali obe za ugodno znamenje.

Da je prišel tako pogosto v Losov sta razlagali v svoj prid. To pa se je zgodilo radi tega, ker je moral baron Lindek, če je hotel po ravnih poti v Lemkov, priti mimo Losova, kjer se je moral seveda ustaviti.

S Herbertom Losovom na Lemkovu je baron Lindek dosti občeval. Herbert Losov je bil dober prijatelj Lindenkovega očeta in strica in sedaj je prenesel to prijateljstvo na mladega moža. Kljub velikim razlikam v starosti sta se oba gospoda dobro razumela ter se stajala skoro vsaki dan.

Baron pa se ni dalj časa kot potrebno mudil v Losovu ter se je kmalu poslovil po prihodu Gite.

Ko je odšel, se je umaknil Kuno Losov zopet v svojo delavno sobo in mati ter hči sta ostali sami.

— Kje pa si ostala toliko časa, Gita? — je vprašala gospa Helena očitaje.

— Ravno sem se preoblačila, mama. Hitela sem kot sem le mogla, — je odvrnila Gita, ki je zrla skozi okno za baronom.

— Škoda, baron Lindek seveda lahko domneva, da nič ne daš za njegovo obiske.

— Jaz res ne morem nič za to, mama. Ali misliš, da se zanima zame?

Gospa Helena je skomignila z ramama.

— Tega seveda ne morem vedeti. Baron je skrajno korekten v svojem celem obnašanju. Sploh pa ne pridejo mladi gospodje sami na misel, da bi se potezali za kako mlado damo. Treba je premeteno uplavati nanje, da store to.

— Na kak način, mama?

— S tem, da se jim pokaže, da se zanimajo zanje. Vse moške je treba prijeti pri njih nečimurnosti, kajti vsi so nečimurni, bolj nečimurni kot ženske. Treba je ubiti Lindeku prepričanje, da bi nam sem dobrodošel kot zet. Predvsem mu je treba nuditi priliko, da se ti približa ter se pogovori s teboj.

— Gotovo, to razumem. Zato pa manjka prilike. Midva nisva nikdar sama.

Gospa Losov se je nasmehnila.

— Take prilike je treba namreč umetno ustvariti. Poglej, baron je pogosto v Lemkovu, pri stricu Herbertu. Dalo bi se pač urediti tako, da bi se sestala z njim tamkaj. Tudi ti si pogosto pri stricu, zakaj pa ne istočasno z baronom? Nato bi bilo skrajno lahko oditi z njim z Lemkova. Ponavadi prihajal tjakaj in ti tudi. Na konju izgleda zelo odlično ter si dobra jahalka. Vse ostalo, dete moje, je nato tvoja stvar.

Lice Gite se je pordečilo in njene oči so pričele blesteti.

(Dalje prihodnjič.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA ZGODOVINA V DECEMBRU.

10. decembra 1898. — Sklep pariskega mira. — Leta 1905 so se domorodci na otoku Cuba, ogorčeni v sled ranjanja španske nadvlade, vstali v oborožen upor. Ljudstvo v Združenih državah je simpatiziralo z uporniki. Opetovani poskusi vplivati na špansko vlado, da bi izboljšala svoje upravo, so bili zaman. Končno se je zgodilo, da se je ameriška vojna ladja "Maine", ki se je nahajala v pristanišču Havana v svrhu za

lila, da izprazni Kubo takoj in pred Združenim državam Portorico in enega izmed Ladrinskih otokov. O usodi Filipinskih otokov, ki so bili tedaj last Španske, bi se govorilo kasneje v mirovni konferenci v Parizu. Med tem je bilo javno mnenje v Združenih državah deloma za pridobitev Filipinov deloma pa proti.

Bolj konservativni elementi so naglašali težkoče upravljanja tako daljnih posestev, nevarnost razvoja militarizma in imperijalizma. Ali onih, ki so bili za pridobitev Filipin, je bilo vedno več, tako da je predsednik McKinley mese dni kasneje naznanil, da Združene države zahtevajo pravico do nakupa Filipinskih otokov. Cena je bila dogovorjena na dvanajst milijonov dolarjev. Na tak način so Filipine, obstoječe iz 7983 otokov, prešle pod zastavo Združenih držav. Kar se tiče Kube, je bilo dogovorjeno, da se Španska odreče vsake nadvlade in da Združene države zasedejo otok, dokler ne bo sposoben za samostalnost. Tri leta kasneje so se Združene države umaknile in prepustile Kubo tamošnji republikanski vladi, potem ko je bila sprejeta ustava po vzoru one Združenih držav. Filipine nimajo še samoupravo, dasi je to vprašanje stalno na tapetu.

12. decembra 1901. — Prva brezžična brzojavka preko oceana. — Tega dne je Guglielmo Marconi, iznajditelj Marconijevega sistema brezžične telegrafije, odprenil po brezžičnem brzojavu črko "S" od Cornwalla na Angleškem do Newfoundlanda v Ameriki, 2100 milj daleč. Bil je to prvi znak po brezžičnem brzojavu preko oceana.

16. decembra 1773. — Boston tea party. — Pod tem imenom slovi epizoda v revolucionarni dobi, ko so ameriški kolonisti protestirali proti temu, da bi jih Anglija obdačevala brez njihovega privoljenja. Angleška vlada je bila med drugim naložila pristojbino na uvoz čaja v Ameriko in ogorčenje Amerikancev je bilo na višku. Ko so nekatere ladje angleške East India kompanije, naložne ne s čajem, prišle v bostonske pristanišče, je bil sklican ljudski shod, v katerem so Bostonci zahtevali od gubernerja Hutchinsona, naj takoj odredi ladjam, da se povrnejo tja, od koder so prišle.

Governor Hutchinson je odbil to zahtevo. Na to se je v noči 16. decembra zbrala skupina meščanov in preoblečeni kot Indijanci in oboroženi s sekirami so navalili na pomol in od tam v eno izmed ladij, razbili 342 zabojev čaja in vrgli čaj v vodo. Na ta nasilni in slikoviti način so meščani Bostona izjavili svoje prepričanje, da "nalagati davke brez parlamentarnega zastopstva pomenja tiranstvo".

16. decembra 1907. — Izlet ameriškega brodovja okolo zemlje. — Dogodke brez primere v zgodovini ameriške mornarice je bilo odplutje ameriškega brodovja, obstoječega iz 16 bojnih ladij, za vožnjo okolo sveta. Brodovje je odplulo dne 16. decembra 1907 z atlantske obale in se je brez vsake neizgode povrnilo dne 20. februarja 1909. Bilo je to križarjenje v velikem stilu in brodovje je obiskalo vsa glavna pristanišča na svetu. Pomembno je, da so ameriške obale ves ta čas ostale brez vsake zaščite.

17. decembra 1903. — Prvi uspešni polet aeroplana. — Brata Wilbur in Orville Wright sta nekoč kot otroka dobila v dar majhen helikopter, ono znano igračo v obliki zmaja z vijakom na elastiko, ki sprožena vzleti po zraku. Ta igrača je vznemljeno domišljijo in začela sta se baviti z vprašanjem, da-li bi se ne moglo ustvariti enak letalni stroj, ki bi bil v stanu nositi človeka. Eksperimentalno sta dolgo časa z zmaji in drsalnimi stroji in končno sta leta 1903 zgradila uspešni biplan, s katerim sta dne 17. decembra 1903 pri Kittyhawk na obali North Carolina izvršila štiri uspešne vzlete. Leta 1909 tekoma Hudson-Fulton proslave v New Yorku je Wilbur Wright zletel iz Governor's Island gor po Hudsonu do Grant's Tombs in se povrnil nazaj.

22. septembra. — Iskranjeje Pil-

Kretanje parnikov - Shipping News

11. decembra: Majestic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
14. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
15. decembra: Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; President Harding, Cherbourg, Bremen.
22. decembra: Rochambeau, Havre
27. decembra: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
30. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
1. januarja: Majestic, Cherbourg
6. januarja: De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

7. januarja: Martha Washington, Trst.
8. januarja: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.
12. januarja: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
15. januarja: Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg.
22. januarja: Homeric, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
25. januarja: Pres. Wilson, Trst.
27. januarja: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
29. januarja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

V JUGOSLAVIJO

Nizke cene za tja in nazaj v tretjem razredu

Do Zagreba in nazaj: \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj: \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.
Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vračanje pooblaščenega zrgate ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

grimcev. — Vožnja ladje "Mayflower" je eden izmed najbolj proslavljenih dogodkov v ameriški zgodovini. Okoli leta 1620 so se nekateri svobodni kmetje (Yeomen) in rokodelci iz angleškega okraja Yorkshire, ki so po preji radi verskega zatiranja pobegnili na Holandsko, začeli pripravljati izselitev v Ameriko in so si v to svrhu izposlili od angleškega kralja pravico do kolonizacije. Ti begunci so same sebe nazivali "Pilgrims" (romarje). Vkrkali so se na ladjo "Mayflower". Prvič so zagledali ameriško obalo dne 9. novembra; bila pe to nizka, peščena obala ob rti Cape Cod. Njihov namen je bil naseliti se v pokrajini, čez katero je gospodovala South Virginia kompanija, nekje med rekama Hudson in Delaware. Ali usoda je hotela drugače. Kapitan ladje, kateri je bil baje plačan od Holandecev, ki so trgovali ob reki Hudson, je izjavil, da v sled protivnih vetrov mu ni mogoče pridrati bolj proti jugu. Križarili so dolgo časa gor in dol po zalivu med rto in primorjem in raziskovali obalo tu in tam. Slednjič so se dne 22. decembra 1620 izkrcali na točki, ki so jo smatrali primerno za naselitev. Bilo je to tam, kjer se danes nahaja mesto Plymouth, Mass.

VSE NAROČNIKE, katerim smo poslali opomine, opozarjamo, da bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista, ako v kratkem ne obnove naročnine. — Upravništvo.

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DEŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjižarnica Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na oje SUFFREN — 15. dec. PARIS — 27. decembra. HAVRE — PARISKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4, ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agencije

Za boleznj in bolečine

PAIN-EXPELLER
Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

P o z o r čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vestregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pošten o potnih listih, prilagi in drugih stvarih. V sled nake dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvostarne brzojavke.

Tudi nedržavljanj zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosil. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščnih v tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem "tarife" in otroke od 18. do 21. leta in za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA